

Hapishanelerden Gelen Koronavirüs (COVID-19) Kaynaklı Şikâyetler

CİSST

CEZA İNFAZ SİSTEMİNDE SİVİL TOPLUM DERNEĞİ

01-28 Şubat

Hapishanelerden Gelen Koronavirüs (COVID-19) Kaynaklı Şikayetler / 01-28 Şubat

Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneğine 01-28.02.2021 tarihleri arasında danışma hattından gelen şikayetler, hapishanelerin ve mahpusların bilgileri gizli tutularak raporlanmıştır. Koronavirüs salgınından güncel rapor tarihine kadar 132 farklı hapishaneden başvuru alınmıştır. Bu 132 kurumun 83'i kapalı ceza infaz kurumu, 49'u açık ceza infaz kurumudur. Hazırlanan raporlar belirtilen tarihleri kapsar ve bu tarihlerdeki güncel şikayetleri içerir. Raporları karşılaştırarak hangi şikayetlerin süreç içerisinde azaldığını, hangi konularda yeni başvuruların eklendiğini takip edebilirsiniz. Bu raporda da risk grubunda olan hasta mahpusların güncel sağlık sorunlarına, şikayetlerine ve taleplerine yer verilecektir. Bilgilerinin paylaşılmasını isteyen hasta mahpusların durumlarını vaka başlığından okuyabilirsiniz.

Hapishanelerde Kapasite Sorunu

Mahpuslar koşullarının kalabalık, yatakların birbirlerine yakın mesafede olduğunu, bu yakınlıkta uyumak zorunda kaldıklarını, sosyal mesafe koyamadıklarını, açık hapishanelerde farklı koşullarda kalan mahpusların ortak alanlarda ve yemekhanelerde bir araya gelmek zorunda kaldıklarını aktarmışlardır.

Hapishanelerin Genel Durumu ve Hijyen Önlemleri

- Salgın başlangıcında hapishaneler belli aralıklarla ve düzenli şekilde dezenfekte edilirken son dönemde bu sıklığın azaldığı,
- Bazı hapishanelerde bazı koşulların karantina koşullarına çevrilmesi sebebiyle diğer koşulların kalabalıklaştığı, kalabalık sebebiyle koşullarda temiz hava akışının sağlanamadığı,
- Bazı kapalı hapishanelerde koşulların pencerelerinin küçük olması sebebiyle yeterince havalandırılmadığı,
- Bazı hapishanelerde kaloriferlerin yeterince yanmadığı,
- Bazı hapishanelerde infaz koruma memurlarının sosyal mesafe kurallarına uymadan üst araması yaptıkları yatak, kişisel malzemeler ve çöpleri aynı eldivenleri kullanarak koşulların araması yaptıkları, bu aramalar sırasında mahpuslara maske verilmediği, mahpusların kişisel eşyalarına el konulduğu,
- Bazı hapishanelerde infaz koruma memurlarının koşulların aramalarında gerekli hijyen önlemlerini almaması, koşullarda kalan risk grubunda ve kronik hastalıkları olan mahpusları kaygılandığı,

- Bazı hapishanelerde infaz koruma memurlarının sayım sırasında sosyal mesafeye uymadığı ve maske takmadıkları belirtilmiştir.

Mahpusların Hijyeni

- Bazı hapishane idareleri koşuşlara sabun, çamaşır suyu ve dezenfektanı ücretsiz dağıtırken bazı hapishanelerde bu malzemelerin ücretsiz dağıtılmadığı,
- Ücretsiz dağıtılan malzemelerin sınırlı ve ihtiyacı karşılama konusunda yetersiz olduğu, ücretini ödeyemeyen, maddi durumu iyi olmayan mahpuslara da yeterli malzeme sağlanmadığı,
- Bazı hapishanelerde telefon görüşmesi yapan mahpuslara maske verildiği, bazı hapishanelerde ise mahpuslar talep etmelerine rağmen telefon görüşmesi veya koğuştan çıktıkları diğer alanlarda maske verilmediği,
- Birçok hapishanede tuvaletlere temizlik ve hijyen malzemelerinin konulmadığı,
- Banyoların kirli olduğu ve kalabalık koğuşlarda banyo kullanımı ve saatlerin kısıtlandığı,
- Tuvalet ve lavabo sayısının az olduğu,
- Bazı hapishanelerde suların kirli ve kullanılamaz olduğu, suların sık sık kesildiği, sıcak suyun sınırlı ve belirli zamanlarda verildiği,
- Kişisel hijyenin sağlanmasında sorunlar yaşandığı belirtilmiştir.

Beslenme

- Bazı kapalı hapishanelerde verilen yemeklerin kalitesiz olduğu, hijyenik olmadığı ve yemeklerin soğuk verildiği,
- Yemeklerin tüm mahpusların ihtiyacını karşılamada yetersiz olduğu, akşam yemeklerinin yetersizliği sebebiyle mahpusların aç uyuduğu,
- Tüm bu sorunlar sebebiyle hapishanelerde dağıtılan yemekleri yiyemeyen mahpusların beslenme ihtiyaçlarını kantinden karşılamak zorunda bırakıldıkları,
- Yemeklerle birlikte dağıtılan ekmeklerin sayısının azaldığı, gramajı ve kalitesinin düştüğu,
- Hapishanelerde dağıtılan yemeklerde et ve karbonhidrat dengesi sağlanırken artık ağırlıklı olarak pilav ve makarna verildiği,
- Kantindeki ürünlerin pahalı ve ürün çeşitliliğinin az olduğu,
- Bazı açık hapishanelerde kantinin keyfi açılıp kapandığı, bu nedenle kantinin önünde sıra olduğu ve mesafenin azaldığı,
- Vitamin ve bağışıklık güçlendirici takviyelerin sağlanmadığı belirtilmiştir.

Sağlık hakkına erişim

- Hasta, yaşlı ve risk grubuna giren mahpuslar için önlemler alınmadığı, temizlik malzemesinin dağıtılmadığı, mahpusların önlemlerini kendileri aldığı,
- Bazı hapishanelerde doktorun revire gelmediği veya düzenli gelmediği, mahpusların İl Sağlık Müdürlüğü ve Sağlık Bakanlığı'na revir talepleri için dilekçe yazdıkları fakat cevap alamadıkları,
- Bazı mahpusların uzun zamandır revir doktorunu görmedikleri, durumlarına sağlıkçı olduğunu söyleyen kişilerin karar verdiği, mahpuslar şikayetlerini dilekçe yazarak aktardıkları ve bu dilekçelerdeki ifadeler doğrultusunda ilaç temini yapıldığı,
- Bazı mahpusların revire çıksalar da tüm ilaçlara erişemedikleri, raporlu ilaçlarını alamadıkları ve tahlillerinin yapılmadığı,
- Bazı hapishanelerde hasta mahpuslara ilaçlarının zamanında verilmediği,
- Bazı mahpusların kendilerinde Kovid-19 belirtileri olduğunu düşündükleri, bu sebeple test olmayı talep ettikleri ve test taleplerinin karşılanmadığı,
- Birçok hapishanede hastane sevklerinin ve düzenli tedavi görme olanaklarının olmadığı,
- Bazı hapishanelerde sınırlı sayıda hastane sevk yapıldığı, bazı hapishanelerde hastane randevularının iptal edildiği, ameliyat tarihi gelen mahpusların randevularının da hastane sevklerinin yapılmaması sebebiyle ertelendiği,
- Heyet raporu gerektiren ilaçların revirde ve ilçe hastanelerinde yazılmadığı durumlarda, daha büyük ve heyet bulunan hastanelerde yazılması gerektiği, bazı hastanelerin pandemi hastanesi olması nedeniyle mahpusların heyete çıkarılmadığı ve ilaca erişirken sorunlar yaşadığı,
- Birden çok hastalığı olan mahpusların sadece bir hastalığı için hastaneye sevk edildiği, diğer hastalıkları için sevk edilmedikleri, tedavi olamadıkları ve diğer hastalıkları için tekrar sevk edilmeyi bekledikleri, Birçok hapishanede dış ünitelerinin hizmet vermediği, hapishanelerdeki dış hekimlerinden hizmet alınamadığı, dış çekimi, dolgu vb. müdahaleler için gerekli ekipmanın bulunmadığı, yalnızca antibiyotik ve ağrı kesicilerle tedavilerinin yapıldığı, mahpusların hastane sevkleri yapılamadığı için dıştan kaynaklı şikayetlerinin arttığı,
- Revir doktorlarının mahpusların sağlık durumları sebebiyle hastaneye sevk edilmesinin gerekli olduğunu ifade ettikleri hallerde dahi hapishane idarelerinin hastane sevklerini gerçekleştirmediği, uzun zamandır hastane sevk yapılmayan durumu ağırlaşan hasta mahpuslar olduğu,
- Sarılık ve verem gibi hastalıkları olan mahpusların tedavilerinin aksatıldığı, kalabalık koşullarda kalan verem hastası mahpusların temiz havaya erişemediği ve hastalıklarının bu durumdan etkilendiği,
- Kanser hastalığı başta olmak üzere düzenli takip edilmesi gereken hastalıkların takibinin yapılmadığı,
- Kronik hasta mahpusların hastane sevklerinin uzun zamandır yapılmamasının sağlık sorunlarının artmasına neden olduğu ve bunun durumlarını kritik aşamalara getirdiği,
- Birden fazla mahpusun ringlerde taşınmasının bulaş riskini arttırdığı,
- Mahpusların götürüldükleri hastanelerin buldukları hapishanelerden uzak olması sebebiyle ringlerde kalma sürelerini ve hastalık riskinin arttığı,

Karantina Koşuşları

- Yeni açılan veya karantina koşuşu yeni yapılan hapishanelerde koşuşların toz, toprak ve kireç kaplı olduğu, bu nedenle koşuşların hijyenik olmadığı, bu alanların temizliğini mahpusların yapmak zorunda olduğunu ve farklı rahatsızlıklarına sebep olduğu,
- Hastaneye gitmek zorunda kalan ağır hasta mahpusların hastaneden döndükten sonra karantinada tutulduğu ve ihtiyaçlarını tek başına karşılayamayan mahpusların birçok problem yaşadıkları,
- Gözlem altında tutulmaları ve tek başına kalamayacaklarına dair doktor raporları bulunan hasta mahpusların, karantina koşuşlarında tek tutulmaya devam edildiği, kendilerine hiçbir sağlık hizmetinin verilmediği ve düzenli olarak kontrollerinin yapılmadığı,
- Bazı karantina koşuşunda kalan hasta mahpusların gerekli sağlık hizmetlerinden yeterince faydalanamadıklarını düşündükleri,
- Bazı hapishanelerde karantina koşuşunda kalan mahpusların bu koşuşlara yeni alınan mahpuslar sebebiyle karantina sürelerinin arttığı, 15 günden çok daha uzun süreler boyunca karantina koşuşunda kalmak zorunda olan mahpuslar olduğu,
- Bazı hapishanelerdeki karantina koşuşlarının hijyenik olmadığı ve yeterince havalandırılmadığı,
- Bazı hapishanelerde karantinada tek tutulan mahpusların havalandırmaya çıkarılmadıkları veya havalandırma olmayan alanlarda tutuldukları, bu nedenle karantina koşullarının tecrit şeklinde uygulandığı,
- Bazı hapishanelerde karantina olarak kullanılan alanların koşuş şeklinde olduğu, mahpusların kalabalık gruplar halinde kaldıkları,
- Bazı açık hapishanelerde karantina koşuşları ile diğer koşuşların aynı tuvalet ve banyoyu kullandıkları,
- Bazı hapishanelerdeki karantina koşuşlarının kapasitesinin üstünde mahpus barındırdığı, mahpusların yerde yattığı,
- Bazı hapishanelerin karantina bölümlerinde kalan mahpusların gazete, radyo, TV, kitap, semaver gibi temel ihtiyaçlarının karşılanmadığı,
- Bazı hapishanelerde mahpusların kurum kantininden ücret ödeyerek aldıkları radyolara el konulduğu, AM bandına erişimin engellenmesinin haber alma hakkını asgariye indirdiği,
- Bazı ağır hasta mahpusların karantina koşullarının olumsuz etkileri sebebiyle sağlık durumlarının daha da kötüleştiği belirtilmiştir.

Vakalar

- Abdurrahim Demir- Edirne F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

58 yaşında ve 26 yıldır hapisanede olan Abdurrahim Demir kronik böbrek yetmezliği hastası olarak tek kişilik hücrede kalıyor. Demir'in Sağlık Kurulu Raporunda; Katarakt, Miyopi, İşitme Kaybı hastası olduğunu, Hipoaktif sağ böbrek, hipoaktif dedrusor, 3. Evre kronik böbrek yetmezliği, Stabil koroner arter hastalığı ve plaklı koroner hastalığı yer alıyor. Bu hastalıklara ek olarak kalp yetmezliği, katarakt rahatsızlığı ve işitme kaybı da bulunan Demir kişisel ihtiyaçlarını tek başına karşılayamıyor. Son bir yıldır pandemi gerekçe gösterilerek tedavisi ve gerekli sağlık kontrolleri yapılamıyor.^[1]

- Mehmet Salih Filiz – Ödemiş T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

23 yaşında bağırsak kanseri tanısı kondu. Tedavisi devam ederken Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan Ödemiş T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna zorunlu sevk edildi. 1 aydır Ödemiş T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalıyor. Ödemiş T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kaldığı süre zarfında sağlığı kötüye gitti. Akciğerleri iyi değil ve sürekli kan kusuyor. Özel bir mama ile besleniyor. İlaçları Avrupa'dan geldiği gerekçesiyle kendisine verilmiyor. Maske ve temizlik malzemesi sağlanmamış. Bulunduğu koğuştta sosyal mesafe imkanı yok. Kendisini gören doktor acil hastane sevk istemesine rağmen hastane sevkleri yapılmadı. Hastane sevk yapılabilmesi için Filiz'den Kovid-19 olması ve herhangi bir sağlık ihlali durumunda yetkililerin bu durumu kabul etmeyeceğini içeren bir dilekçe imzalaması istendi. Ailesi ve kendisi hastaneye sevk olduktan sonra 14 gün hapisanede karantinada kalması gerekeceği ve tek başına hayatını idame ettiremeyeceği için hastaneye sevk olması konusunda endişeli.

- Deniz Yıldırım – Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

4 yıldır tutuklu. Bağırsak ve kolon kanseri. 31 Ocak tarihinde ameliyat oldu. İnce bağırsağının bir kısmı dışarıda. 9 Mart'ta kemoterapiye başladı ve kemoterapisi devam ediyor. Karantinada yalnız tutuluyor fakat ihtiyaçlarını tek başına gideremiyor. Ailesi herhangi bir sağlık problemi ile karşılaştığında yanında müdahale edecek kimse olmaması sebebiyle tek tutulmasının bir sorun olduğunu belirtiyor.

Yıldırım, hastaneye sevk edildiği sırada temas ettiği kişilerin sayısına dikkat edilmemesi sebebiyle Kovid-19 oldu. Yıldırım'ın ailesi tedavi sonucunda testinin negatif çıktığını ve hastalığı atlattığını açıklamıştır.

- Abdulsamet Durak – Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

Kalp krizi geçirdi. Hastanede anjiyo oldu ve var olan iki stentine ek olarak iki stent daha takıldı. Hastanede kaldığı 3 gün boyunca kelepçeli olarak tedavisi devam etti, psikolojik şiddete maruz kaldı. Hapisanede yeterli bakım sağlanamayacağını düşündüğü için bypass olmadı. Şu an hapisanede karantinada tutuluyor. Koğuşunda kalan bir arkadaşı yanında kalıyor ve bakımını sağlıyor.

- Mehmet Emin Özkan – Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

Mehmet Emin Özkan 82 yaşında Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalıyor. Vücudundaki %87 oranında fonksiyon kaybının yanı sıra Alzheimer, kötü huylu guatr, yüksek tansiyon, bağırsak ve kalp hastalıkları ve beyinde baloncuk var. Alzheimer'dan kaynaklı hafıza kaybı ve iki kulağında da işitme kaybı var. Şimdiye kadar 5 kalp krizi ve 4 anjiyo geçirdi. Hayatını tek başına idame ettiremeyen Özkan'ın bakımıyla aynı koğuştta birlikte kaldığı oğlu ilgilenmekteydi. Özkan'ın oğlu kendi isteği dışında farklı bir hapishaneye sevk edildi ve babasından ayrılmak zorunda kaldı. Oğlunun bakımıyla hayatını idame ettirebilen Özkan, sağlık sorunları sebebiyle telefon görüşü gerçekleştiriyor, ailesiyle konuşmıyor. Ailesi de Özkan'ın sağlık durumunu takip edemiyor ve bilgi alamıyor. Pandemi sürecinde, risk grubunda olan ve hiçbir tedavisi yapılamayan, Özkan'ın Adli Tıp Kurumu başvurusu reddedildi. [2]

Diğer Şikayetler

- Alınan yeni önlemlerle birlikte ziyaret hakkı yerine geçen telefon görüşünün haftada bir veya iki kere olmak üzere toplamda 20 dakika yapıldığı, bu görüşmede tek bir kişiyle konuşmak zorunda kaldıkları, bazı hapishanelerde ise haftalık telefon sürelerinin 10 dakikayla sınırlı tutulduğu,
- Salgın sürecinde mahpusların aileleriyle diyalog kurdukları araçların sınırlandırıldığı,
- Bazı hapishanelerde görüş kabini görüşten önce ve sonra dezenfekte edileceğinin söylendiği, bu nedenle 1 saat sürmesi beklenen kapalı görüşlerin farklı gerekçelerle 35-40 dakika yapıldığı, bu durumun uzak şehirlerden gelen mahpus yakınlarını psikolojik olarak zorladığı,
- Kapalı görüşlerin en fazla iki kişi ile yapılabildiği, mahpusların talep etmesine rağmen bu sayının artırılmadığı,
- Mahpusların aileleriyle açık görüşler yapmak istediği, bu talepleri için başvurular yaptığı fakat açık görüşlerin sağlanamadığı,
- Aynı koğuştta kalan ve temas halinde olan mahpuslar risk altında olmamalarına rağmen açık spor salonlarına çıkarılmadığı,
- Hapishanelerde atölye, sohbet, spor dahil hiçbir sosyal etkinliklerin yapılamadığı,
- Mahpusların kütüphaneye çıkarılmadığı, bazı mahpusların kitaba erişemediği ve fotokopi haklarından faydalandırılmadığı,
- Bazı hapishanelerde Kovid-19 vakası olmamasına rağmen koğuşt değişikliği taleplerinin reddedildiği,
- Telefon hakkı sağlanan mahpusların telefon üzerinden şikayetlerini anlatamadıkları,
- Bazı hapishanelerde mahpusların yasal hakları olmasına rağmen idareye, savcılığa, mahkemelere ve anayasa mahkemesine yazdıkları dilekçelerin numaralarının kendilerine verilmediği ve başvurularının sonuçlarını alamadıkları, bu nedenle dilekçelerinin işleme alınmadığını düşündükleri,
- Mahpuslar hapishanelerdeki hak ihlalleri ve şikayetlerini idari kurumlara başvuru yoluyla ilettikleri fakat bu başvurularla ilgili cevap alamadıkları,
- Mahpuslar yaşadıkları sorunlara itiraz ettiklerinde infaz koruma memurları tarafından disiplin cezası ile tehdit edildiklerini,

- Bazı hapishanelerde mahpusların şikayetlerini yalnızca infaz koruma memurlarına aktarabildiği, koronavirüs önlemleri gerekçesiyle kurum idaresi ile görüşme taleplerinin kabul edilmediği,
- Açık hapishanede kalan mahpusların herhangi bir konuda rahatsızlıklarını dile getirdiklerinde kapalı hapishaneye gönderilmekle tehdit edildiği,
- Bazı hapishanelerde mektupların geç dağıtıldığı,
- Salgınla ilgili şikayetlerini mahpuslar mektuplar üzerinden aktaramadıklarını, mektuplarının sansürlendiğini,
- Bazı hapishanelerde farklı koşullarda bulunan mahpusların ücretsiz mektuplaşmasına izin verildiği, pandemi ile koşullar arası ücretsiz mektuplaşmaların durdurulduğu,
- Bazı hapishanelerde gazetelerin mahpuslara verilmediği veya sınırlı şekilde verildiği,
- Bazı hapishanelerde salgın sürecinde kitaba erişim konusunda sorunlar yaşandığı,
- Bazı hapishanelerde depolarda bulunan kitapların değişiminde uzun gecikmeler yaşandığı, bazı hapishanelerde 2 ayda bir mahpuslara kitap verildiği,
- Bazı hapishanelerde kitap sınırlaması getirildiği,
- Mahpuslara yeni yasal değişiklikleri ilgili bilgi verilmediği, iletişim sınırlılığı nedeniyle mahpusların bu değişiklikleri takip edemediği, bu sorunu gidermek amacıyla CİSST'in hazırlamış olduğu *Mahpus Hakları El Kitabı'nı* hapishanelere göndersek de bazı hapishanelerde kitabın mahpuslara verilmediği,
- Mektup ve faks gibi iletişim araçlarının ücretlerinin arttığı, maddi imkanları olmayan mahpusların bu zamlardan etkilendiği,
- Bazı hapishanelerde mahpuslar mektuplarını kapalı zarfla avukatlarına gönderemediklerini, avukatlarından gelen mektupların kendilerine verilmediği,
- Bazı hapishanelerde mahpusların altı aydır berbere çıkarılmalarına izin verilmediği, erkek mahpusların makas ve tıraş makinelerine el konulduğu, bu nedenle tıraş olamadıkları ve bu taleplerinin karşılanmadığı,
- Hapishanelerde karantina kaynaklı vardiyalı çalışma sistemi sebebiyle mahpuslara yönelik kötü muamelenin, psikolojik baskının, sözlü ve fiziksel şiddetin arttığı,
- İnfaz koruma memurlarının sayım sırasında mahpuslara psikolojik baskı yaptığı,
- Koronavirüs önlemleri sebebiyle tüm sevklerin durdurulduğu fakat bazı mahpusların talepleri dışında zorunlu olarak farklı hapishanelere sevk edildikleri,
- Açık hapishanelerde kalan mahpusların 3-7 gün arasında değişen izinleri koronavirüs salgını sebebiyle uzatıldığı, mahpusların bu süreçte çalışma izinleri ve farklı sosyal güvenceleri olmaması sebebiyle hastalanmaları durumunda sağlık hizmetlerinden faydalanamadıkları, devlet hastanelerinden hizmet alamadıkları ve özel hastanelere gitmek zorunda kaldıkları, bu durumun maddi olarak mahpusları fazlasıyla zorladığı,
- İzne çıkan ve ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanan mahpusların bu süreçte Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfından destek alamadıkları belirtilmiştir.

Özel İhtiyacı Olan Mahpusların Karşılaştıkları Sorunlar

- Ağırlaştırılmış müebbet mahpusların aileleriyle görüş gerçekleştiremediği, diğer mahpuslardan farklı olarak telefon haklarının bu süreçte artırılmadığı,
- Ağırlaştırılmış müebbet mahpusların havalandırma saatlerinin azaltıldığı, bu durumun adli ve siyasi ağırlaştırılmış müebbet mahpuslarda farklılık gösterebildiği, günde bir saat havalandırmaya çıkarılan mahpusların yeterli temiz hava alamadıkları,
- Spor, sohbet, atölye gibi etkinliklerin iptal edilmesi sebebiyle ağırlaştırılmış müebbet mahpusların havalandırma saatleri dışında sosyalleşemedikleri,
- Pandemi sebebiyle ağırlaştırılmış müebbet mahpusların daha çok çamaşır yıkadığı, havalandırmaya 1 saat çıkabildikleri için bu eşyaları odalarında kurutmak durumunda olduğu, bu nedenle solunum yolu sorunları ve romatizmal sorunların arttığı,
- Tek kişilik hücrede tutulan mahpusların koğuş değişikliği taleplerinin karşılanmadığı,
- Tek başına tutulan ve ortak alanlardan diğer mahpuslar gibi faydalanamayan, sosyalleşme imkanı olmayan mahpusların aileleriyle görüşmelerinin de asgariye inmesinin tecrit koşullarını arttırdığı,
- Bazı hapishanelerde radyolarda bulunan AM bandının yasaklanması sebebiyle yabancı uyruklu mahpusların yabancı dilde radyo kanallarına erişemedikleri,
- Yabancı uyruklu mahpusların, haklarına erişemedikleri, kötü muamele, aşağılama ve ayrımcılığa maruz kaldıkları,
- Bazı yabancı uyruklu mahpusların infaz yasasından faydalanabilmelerine rağmen denetimli haklarını kullanamadıkları,
- Cinsiyet geçiş sürecinde olan trans mahpusların hastane sevklerinin durması sebebiyle cinsiyet geçiş süreçlerine devam edemedikleri, farklı gerekçelerle hormon ilaçlarına erişemedikleri,
- Bazı hapishanelerde trans kadın mahpuslara kadın kıyafetlerinin verilmediği,
- Risk grubunda olan 65 yaş üstü mahpuslar için hiçbir ek önlem alınmadığı,
- Bazı kadın mahpusların koronavirüs önlemleriyle birlikte hapishanede beraber kaldıkları 0-6 yaş arası çocuklarını dışarıdaki diğer ebeveynlerine teslim ettikleri ve aylardır yanlarına alamadıkları bu nedenle hem kadın mahpusların hem de çocuklarının olumsuz etkilendiği,
- Mahpus öğrencilerin okulların uzaktan eğitime geçmesi sebebiyle eğitim materyallerine ve hapishanelerdeki bilgisayarlara erişemedikleri, fotokopi çekemedikleri, dışarıdan gönderilen fotokopileri alamadıkları ve eğitimlerine devam edemedikleri,
- Çocuk mahpuslar için de etkinlik ve diğer eğitsel faaliyetler için hapishanelerde ayrıca bir çalışma yapılmadığı belirtilmiştir.

[1]“Ağır Hasta Mahpus Abdurrahim Demir ve Tüm Hasta Mahpusların Sağlığa Erişiminin Önündeki Engeller Kaldırılmalıdır” başlıklı basın duyurumuzu bu linkten okuyabilirsiniz: https://cisst.org.tr/basin_duyurulari/agir-hasta-mahpus-abdurrahim-demir-ve-tum-hasta-mahpuslarin-sagliga-erisiminin-onundeki-engeller-kaldirilmalidir/

[2] 12 kurumla birlikte hazırladığımız “Yaşlı ve Ağır Hasta Mahpus Mehmet Emin Özkan’ın Tedavisi Dışarıda Gerçekleşmelidir!” başlıklı basın açıklamasını bu linkten

okuyabilirsiniz:https://cisst.org.tr/basin_uyurulari/yasli-ve-agir-hasta-mahpus-mehmet-emin-ozkanin-tedavisi-disarida-gerceklesmelidir/